

P O U Č E N I E

O PRÁVACH A POVINNOSTIACH VLASTNÍKA NÁRODNEJ KULTÚRNEJ PAMIATKY V ZMYSLE ZÁKONA NR SR Č. 49 /2002 Z.z. O OCHRANE PAMIATKOVÉHO FONDU V ZNENÍ NESKORŠÍCH PREDPISOV

Vo verejnom záujme zachovania pamiatkového fondu ustanovuje zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov práva a povinnosti vlastníka národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len kultúrnej pamiatky) pre zabezpečenie základnej ochrany kultúrnej pamiatky s cieľom predchádzať jej ohrozeniu, poškodeniu, zničeniu alebo odcudzeniu, na trvalé udržiavanie dobrého stavu vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote a technickému stavu.

1. Vlastník kultúrnej pamiatky má právo požiadať v zmysle § 28 citovaného zákona krajský pamiatkový úrad uvedený v upovedomení o bezplatné poskytnutie odbornej a metodologickej pomoci vo veciach ochrany kultúrnej pamiatky. Odbornú pomoc vlastníkom poskytuje aj Pamiatkový úrad SR so sídlom v Bratislave, Cesta na Červený most č. 6.

2. Ak vlastník kultúrnej pamiatky nemôže uhradiť náklady spojené s obnovou alebo reštaurovaním kultúrnej pamiatky, podľa § 28 a § 34 cit. zákona môže požiadať obec a ministerstvo kultúry o finančný príspevok, alebo o poskytnutie štátnej pomoci na zachovanie pamiatkovej hodnoty kultúrnej pamiatky v zmysle zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci. Na poskytnutie príspevku nie je právny nárok.

3. Vlastník kultúrnej pamiatky má právo na primeranú náhradu preukázateľnej ujmy, ktorá mu vznikne aplikáciou tohto zákona alebo rozhodnutím podľa tohto zákona - § 28 a § 24.

4. Vlastník kultúrnej pamiatky je podľa § 28 ods.2, citovaného zákona povinný :

- a) vykonávať na svoje náklady základnú ochranu kultúrnej pamiatky,
- b) užívať kultúrnu pamiatku v súlade s jej pamiatkovou hodnotou,
- c) oznámiť zmluvnej strane v prípade prevodu vlastníctva, že na kultúrnu pamiatku sa vzťahuje režim ochrany podľa tohto zákona,
- d) umožniť zamestnancom orgánu na ochranu pamiatkového fondu (Ministerstvo kultúry SR, Pamiatkový úrad SR, krajský pamiatkový úrad) a oprávneným osobám po predložení služobného preukazu vstupovať do priestorov nehnuteľnej kultúrnej pamiatky, ak nie sú obydlím, alebo im predložiť hnutelnú kultúrnu pamiatku na dokumentačné účely, výskumné účely alebo s cieľom zabrániť poškodeniu alebo zničeniu kultúrnej pamiatky,
- e) strpieť označenie kultúrnej pamiatky, ak tak rozhodol krajský pamiatkový úrad,
- f) strpieť sprístupnenie kultúrnej pamiatky, ak nie je obydlím, pre verejnosť podľa vopred určených podmienok, na určený čas a za náhradu, ak tak rozhodol krajský pamiatkový úrad,
- g) zabezpečiť osobitnú ochranu kultúrnej pamiatky a na nevyhnutný čas zveriť hnutelnú kultúrnu pamiatku do úschovy na vopred určenom mieste, ak vznikne mimoriadna situácia,
- h) zabezpečiť osobitnú ochranu kultúrnej pamiatky, na nevyhnutný čas zveriť hnutelnú pamiatku do úschovy na vopred určenom mieste v období krízovej situácie a v čase vojny a v čase vojnového stavu zabezpečiť kultúrnu pamiatku podľa predpisov medzinárodného práva.

5. V zmysle § 28 ods.3, cit. zákona je vlastník kultúrnej pamiatky povinný oznámiť krajskému pamiatkovému úradu a obci:

- a) bezodkladne každé ohrozenie, poškodenie, odcudzenie alebo zničenie kultúrnej pamiatky,

b) každú zamýšľanú zmenu využitia kultúrnej pamiatky, a ak ide o nehnuteľnú kultúrnu pamiatku aj jej vypratanie,

c) najneskôr do 30 dní každú uskutočnenú zmenu vlastníctva kultúrnej pamiatky.

6. Ak zamýšľa vlastník vykonať údržbu, opravu, rekonštrukciu, reštaurovanie alebo inú úpravu kultúrnej pamiatky alebo jej prostredia, je povinný v zmysle § 32 a § 33 cit. zákona požiadať o rozhodnutie krajský pamiatkový úrad. Krajský pamiatkový úrad vydá osobitné rozhodnutie o každej prípravnej dokumentácii a o každej projektovej dokumentácii obnovy alebo úpravy nehnuteľnej kultúrnej pamiatky, respektíve o každom stupni reštaurátorskej dokumentácie.

7. Premiestnenie hnuteľnej kultúrnej pamiatky možno uskutočniť až po rozhodnutí krajského pamiatkového úradu. Ak bola pamiatka premiestnená bez predchádzajúceho rozhodnutia v dôsledku hrozby poškodenia alebo zničenia, vlastník alebo ten, kto premiestnenie vykonal, toto bezodkladne oznámi krajskému pamiatkovému úradu. Nehnuteľnú kultúrnu pamiatku možno premiestniť iba na základe rozhodnutia krajského pamiatkového úradu - § 24 ods. 3 cit. zákona.

8. Kultúrnu pamiatku alebo jej súčasť možno z územia Slovenskej republiky vyviezť do zahraničia iba dočasne, najdlhšie na 3 roky, len na základe povolenia ministerstva kultúry po predchádzajúcom vyjadrení Pamiatkového úradu SR - § 25 cit. zákona.

9. Pri zamýšľanom predaji kultúrnej pamiatky, je vlastník povinný písomne ju ponúknuť na kúpu štátu, zastúpenému Ministerstvom kultúry SR. Ponuka sa vykoná ohlásením všetkých podmienok. Ak štát ponuku neprijme do 30 dní odo dňa jej doručenia, predkupné právo zaniká - § 23 cit. zákona.

10. Ak vlastník zanedbáva ochranu kultúrnej pamiatky, krajský pamiatkový úrad začne konanie v zmysle § 31 cit. zákona o to, aby vlastník v určenej lehote a za určených podmienok zabezpečil na vlastné náklady nápravu, a to najmä uvedením veci do stavu, ktorý neohrozuje zachovanie jej pamiatkových hodnôt.

11. Pri porušení ustanovení cit. zákona, alebo zanedbaní povinností z neho vyplývajúcich, môže krajský pamiatkový úrad uložiť fyzickej alebo právnickej osobe v zmysle § 42 a § 43 cit. zákona pokutu až do výšky 1 000 000 eur.

ADRESÁR PAMIATKOVÝCH ÚRADOV, ICH PRACOVÍSK A KANCELÁRIÍ :

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava

Krajský pamiatkový úrad Bratislava, Leškova 17

(okresy Bratislava I-V, Malacky, Pezinok, Senec)

Krajský pamiatkový úrad Trnava, Cukrová 1

(okresy Dunajská Streda, Galanta, Hlohovec, Piešťany, Senica, Skalica)

Krajský pamiatkový úrad Trenčín, Hviezdoslavova 1

(okresy Ilava, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Púchov, Trenčín, Považská Bystrica)

- Pracovisko Prievidza, J. Červeňa 34

(okresy Bánovce n./Bebravou, Partizánske, Prievidza)

Krajský pamiatkový úrad Nitra, Nám. Jána Pavla II. 8

(okresy Levice, Nitra, Zlaté Moravce, Nové Zámky, Šaľa)

- Kancelária Komárno, ul. Senný trh 6 (okres Komárno)

- Pracovisko Topoľčany, Kukučínova 30 (okres Topoľčany)

Krajský pamiatkový úrad Žilina, Mariánske nám. 19

(okresy Žilina, Bytča, Čadca, Kysucké Nové Mesto)

- Pracovisko Martin, Nám. S. H. Vajanského 1 (okresy Martin, Turčianske Teplice)

- Pracovisko Ružomberok, Š. N. Hýroša 1 (okresy Lipt. Mikuláš, Dolný Kubín, Tvrdošín, Ružomberok, Námestovo)

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Lazovná 8

(okresy Banská Bystrica, Brezno, Zvolen, Detva, Krupina)

- Pracovisko Banská Štiavnica, Dolná Ružová 7 (okres Banská Štiavnica)

- Kancelária Kremnica, Ul. L. Štúra 679/7 (okresy Žarnovica, Žiar nad Hronom)

- Pracovisko Lučenec, Nám. Republiky 26 (okresy Lučenec, Veľký Krtíš, Poltár, Revúca, Rimavská Sobota)

Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115

(okresy Humenné, Medzilaborce, Prešov, Sabinov, Snina, Stropkov, Stará Ľubovňa, Vranov nad Topľou, Michalovce, Sobrance, Trebišov, Bardejov, Svidník)

- Pracovisko Levoča, nám. Majstra Pavla 41 (okres Levoča)

- Pracovisko Poprad, Sobotské nám. 1745 (okresy Poprad, Kežmarok)

Krajský pamiatkový úrad Košice, Hlavná 25

(okresy Košice 1 - 4, Košice - okolie, Michalovce, Sobrance, Trebišov)

- Pracovisko Rožňava, Betliarska 6 (okres Rožňava)

- Pracovisko Spišská Nová Ves so sídlom v Levoči, nám. Majstra Pavla 41
(okres Gelnica, Spišská Nová Ves)